De detectie van een autismespectrumstoornis bij volwassenen

Haio: DE PEUTER Roos , KUL
Promotor: GOEDHUYS Jo , KUL
Praktijkopleider: Berael Sonja , SCHMITZ Tom , Tassignon Kristel

Context: Een autismespectrumstoornis is een ontwikkelingsstoornis met problemen op gebied van communicatie, sociale interactie en rigide, stereotypisch gedrag. Omdat het gaat om een ontwikkelingsstoornis wordt de diagnose meestal gesteld op kinderleeftijd. De laatste jaren zien we echter een toename van diagnosen die op volwassen leeftijd worden gesteld. De vraag is zo groot dat de wachttijden in diagnostische centra tot meerdere maanden kunnen duren. Een volwassene met niet-gediagnosticeerde ASS heeft vaak te maken met problemen op gebied van werk of relaties. Deze persoon wordt vaak getypeerd als zijnde arrogant, bot of onattent. In de Belgische zorgcontext bestaan geen handvaten voor diagnose of begeleiding in de eerste lijn.

Onderzoeksvraag: Welke screeningsinstrumenten bestaan er voor de detectie van een autismespectrumstoornis in de eerste lijn? Wat is de nood aan ondersteuning in de huisartsenpraktijk voor de diagnose van een autismespectrumstoornis bij volwassenen? Wat is de mening van de huisarts over het gebruik van de Autism Quotient 10 als ondersteuningsmateriaal in de diagnose van een Autisme spectrum stoornis bij volwassenen.

Methode: Voor het literatuur onderzoek gingen we op zoek naar een screeningstest die bruikbaar is in de eerste lijn. Hiervoor werden de diagnostische centra aangeschreven alsook een nazicht verricht in zorgstandaarden voor de 1e lijn wereldwijd. Tenslotte werd er aanvullend een algemene zoektocht verricht in de medische literatuur. Hiervoor werd gebruik gemaakt van de zoekmachine Pubmed en TRIP database. Voor het praktijkgedeelte werden lokale huisartsen gecontacteerd met de vraag om deel te nemen aan een studie om het gebruik van een kort screeningsinstrument voor de detectie van ASS in de eerste lijn uit te testen. Geïnteresseerde huisartsen kregen een initiële vragenlijst om hun kennis en aanpak na te gaan bij een vermoeden van ASS. Nadien volgde een studietijd van 4 maanden waarbij de deelnemende arts-onderzoekers het instrument konden toepassen, gevolgd door een tweede vragenlijst. Hier werd gepeild naar patient en physician satisfaction van het instrument

Resultaten: Er werden in totaal 7 mogelijke screeningsinstrumenten geïdentificeerd. Er werd geopteerd voor de AQ10 omwille van de hoeveelheid wetenschappelijk onderzoek, evidentie in de eerste lijn en de gebruiksvriendelijkheid. 22 huisartsen hadden toegezegd om deel te nemen. Door de Covid pandemie viel dit terug op 16 artsen bij het begin van de studie en 11 op het einde. Ook de studieduur werd ingekort met 2 maanden. Huisartsen zien regelmatig patiënten met een ontwikkelingsstoornis maar worden zelden geconfronteerd met een vraag naar diagnostiek voor een mogelijke ASS of eigen vermoeden van een onderliggende ontwikkelingsstoornis. Wanneer dit wel gebeurt kiest de overgrote meerderheid, 87.5%, voor een onmiddellijke doorverwijzing. Bij het beëindigen van de studie was 72% van de deelnemende artsen tevreden over het gebruik van dit instrument. Het heeft bij 55% geleid tot een andere aanpak bij een vermoeden of vraag van onderliggende ASS.

Conclusie: Er werden in totaal 7 mogelijke screeningsinstrumenten geïdentificeerd. Er werd geopteerd voor de AQ10 omwille van de hoeveelheid wetenschappelijk onderzoek, evidentie in de eerste lijn en de gebruiksvriendelijkheid. 22 huisartsen hadden toegezegd om deel te nemen. Door de Covid pandemie viel dit terug op 16 artsen bij het begin van de studie en 11 op het einde. Ook de

studieduur werd ingekort met 2 maanden. Huisartsen zien regelmatig patiënten met een ontwikkelingsstoornis maar worden zelden geconfronteerd met een vraag naar diagnostiek voor een mogelijke ASS of eigen vermoeden van een onderliggende ontwikkelingsstoornis. Wanneer dit wel gebeurt kiest de overgrote meerderheid, 87.5%, voor een onmiddellijke doorverwijzing. Bij het beëindigen van de studie was 72% van de deelnemende artsen tevreden over het gebruik van dit instrument. Het heeft bij 55% geleid tot een andere aanpak bij een vermoeden of vraag van onderliggende ASS.